

САМУРДИН

СЕСС

«Магъарамдхуърън район» МР-дин
общественно-политический газет.
Общественно-политическая газета
МР «Магъарамкентский район».

Газет 1951- йисалай акъятзава. № 32 (7906) киш, 18- август 2018- йис. Къимет 6 манат.

Суварин тебрик

ГЪУЪРМЕТЛУ стхаяр ва вахар!

Мусурманрин календарда къалурнавайвал, 2018- йисан 21- августдиз, Ислам динда виридалайни члехи ва важиблу тир Къурбанд сувар кыле тухуда.

Муниципальный райондин, адан администрациядин ва кылди жуван патай за квез мусурманрин алукънавай члехи сувар - «Къурбанд сувар» риклин сидкыдай мубаракзава. Къуй куъне гудай садакъаяр Аллагъди къабулдайбур хъурай. Амин!

Ф.З. АГЪМЕДОВ,
«Магъарамдхуърън район»
МР-дин Администрациядин кыл.

ШАД ХАБАР

МАГЪАРАМДХУЪ РУЪН М.Гъажиеван тварунихъ галай 1- нумрадин юкъван школадин ученик Бедирхан Абдурагимов Вирироссиядин «От ГТО к рекордам» конкурсдин приздин сагъиб хъана. Бидирхан Абдурагимова аялринни жегъилрин видеофильмайрин конкурсда къвед лагъай чка къуна.

«Макъсаддив агакъун» твар алай фильм ученикди Магъарамдхуърън 1- нумрадин школадин физкультурадин малимар тир Жасмина Халидовадихъ ва Рита Бухсаевадихъ галаз гъазурна. И къве малимни «ССиТ- 2017» (система добровольной сертификации информационных технологий) къизилдин сертификатрин сагъибар я. Абуру школада кыле тухузвай вири конкурсра агалкъунралди иштиракзава. И малимар военный ва ватанпересвилин «Зарница» къугъунрин гъалибчи командадин, спортдин акъажунрин ва хейлин маса конкурсрин призрин сагъибар командадин малимар-тренерар я.

Жасмина Халидовади ва Рита Бухсаевади аялар патал чпин вири чирвилер ва къувар эцигзава. Гъавилай абурун тербиячийрихъ геъенш майданра агалкъунарни жезва.

ЖАННА.

ЗЕГЪМЕТДИН КЪИМЕТ ЧИЗ

УЪМУЪР гзаф ажайиб шеъя. Гъар са инсандихъ вичин уъмуър, къисмет ава. Гъеле аялмаз етим хъйи, уъмуърдин гзаф четинвилериз таб гайи, 41 йисан вахтунда гъар жуъре къуллугърал зегъмет чӀугур касдикай, ада кечирмишнавай уъмуърдин рекъикай рахун тавун чи патай еке гъалатӀ жеда.

Къенин зи ихтилат 1937-йисуз лежбердин хизанда хъанвай Абдуллатифов Султанмагъамед Абдуллатифовичакай я.

Аял вахтар залум дяведин йисарал ацалтна. Чехибуру дадмишай уькӀуь-цурудан дадни акуна. Буба Абдуллатиф районда авай диплом гвай сад лагъай агроном тир. Ада «Социализмдин рехъ» тӀвар алай колхозда кӀвалахзавай. 1941- йисуз ам гуьгъуьллубурун жергеда аваз дяведиз фенай. Гъайиф хъи адан авай са хчивай вичин бубадин тавазивилерикай бегъем лезет хкудиз агакънач. 1944- йисан эхирда ам рагъметдиз фейидан гъакъиндай хабар атанай. Буба кылелай алатнавай хтул чӀехи буба Велимагъамеда вичин лувук чӀехи авунай. 1944 -йисалай 1950- йисалди гъар юкъуз са килограмм техилрин къилер кӀватӀ тавуртӀа аялар мектебдиз ахъайдачир. АскӀан палаздай техилар кӀватӀна ратӀарал хкайдан гъакъиндай справка гудай. Гъа справкадин бинедаллаз аялар мектебдиз ахъайдай. Велимагъамед буба гъа йисара къиблепатан Дагъустандин муфтий тир. Дяведин четин йисара Велимагъамед бубади хуърериз физ, фронтовикриз нивай гъихътин куьмекар гуз

жезватӀа кӀватӀзавай. Белиждин станциядилаф фронтдиз къве вагон шеъэр ракъурнай.

1945- йисуз Велимагъамед бубадиз сифте чухсагъул малумарна ва «За ратный труд» кхъенвай И.В.Сталинан къул алай урус чӀалал таржума авунвай къуръан багъишна. Велимагъамед бубадин и багъа пишкеш, адан эмедин рушан уъмуърдин юлдаш Гъалиб Садикидин кӀвале ава.

Залум дяве куьтягъ хъана. Четинвилеризни килиг тавуна Султанмагъамеда кӀелун давармарна. Школа акъалтӀарзавай йисуз Велимагъамед буба рагъметдиз фена. Гила вири везифаяр Сефижат дидедин кӀулаз аватнавай.

1955- йисуз Магъарамдхуьруьн юкъван школа гуьгъуьнлай Махачкъаладин эцигунрин техникум акъалтӀарай пешекар хайи хуьре эцигзавай райбольницадиз прораб яз рекъе туна. Чирвилерихъ ялзавай жегъил секиндив акъвазнач. 1963- йисуз Ростовдин политехникум агалкъунралди акъалтӀарна. Алакъайрин дагуправлениедин къарардалди Султанмагъамед Табасаран райондин алакъайрин конторадин начальквиле тай-

инарна. Табасаран районда кӀвалахдай йисара Москвадин электротехнический институт акъалтӀарна «инженер-экономист» пешекарвални къачуна. Вад йисуз С.Стальский райондин алакъайрин отделдани зегъмет чӀугуна. Мамонтовка ва Ленинград шегъерра пешекарвилине дережа хкажзавай курсар акъалтӀарна.

Винидихъ тӀварар къур районрин алакъайрин отделра кӀвалахзавай вахтунда цӀийи дараматар эцигна. 1973-йисалай Магъарамдхуьруьн советдин исполкомдин председателвиле хкъана. Магъарамдхуьре сбербанкдин къве дарамат, агъалияр патал агалнавай базардин дарамат (хусси такъатралди) эцигна, Тагъирхуьрел цин линия кардик кутуна, агъалияр патал къаналдилаф элячӀдай къве муьгъ эцигна, Ярагъдал сагъардай гъамам, медпунктунин дараматар эцигна ва культурадин КӀвале тамамвилелди ремонтар авуна. Четин пудкъанни цӀуд лагъай йисара хуьрерин исполкомрин вилик хуьруьн майишатдин хиле тамамарна кӀанзавай планар эцигнавай. Малдарвилине, багъманчивилин хилерай республикада къвед лагъай чкадал хъуниз килигна Магъарамдхуьруьн советдиз Верховный Советдин яру пайдахар, Дагъустандин министеррин советдин Гъуьрметдин грамотаяр, пулдин пишкешар ва улакъ багъишна. Магъарамдхуьруьн, Ярагъкъазмайрин хуьрерин куьчеяр гравировка авуна. МагъарамдхуьрӀа вини Тагъирхуьрел физвай рекъин винел пад кӀеви гравий вегъена туькӀуьрна. ЦӀуд йисуз

ЗЕГЪМЕТДИН КЪИМЕТ ЧИЗ

2

и кўуллугъдал зегъмет чўгур Султанмагъамед Абдуллатифович Магъарамдхуърўн сбер-банкдин управляющий яз кВалахал хъфена. 1997- йисуз банк агал хўн себеб яз Султанмагъамед халу лайихлу пенсиядиз экъечІна.

Уьмуьрдин, зегъметдин рекъе ихътин агалкўнар къазанмишиз Султанмагъамед халудиз вичи регъбервал гайи коллективрин лайихлувални хъана. Идалай гъейри Султанмагъамед халу «Зегъметдин ветеран», «Жуьрэтлу зегъметдай», «Ватандин чІехи дяве акъалтГарайдалай инихъ 50 йис, 60 йис тамам хўуниз талукъарнавай» медалрин, «Сбербанкдин отличник тІварцін» ва министерствойрин, управленийрин ва са жерге ведомствойрин шумудни са Гьуьрметдин грамотайрин сагъиб я.

1997- йисалай лайихлу пенсиядиз экъечІна ял язава. Амма Султанмагъамед халу пенсияда аватІани, ам хуьруьн, райондин общественный уьмуьрдикай са юкьузни кьерех хъанвач. Вичи н уьмуьрдин юлдаш Саибат халани галаз вад велед уьмуьрдин шегъредал акъуднава. Абуру чІехи дидедизни бубадиз 8 хтул 4 пул багъишнава.

Тапшурмишай гъи кўуллугъ хъайитІани намуслувилелди, жавабдарвилелди тамамарай квехъ мягъкем чандин сагъвал ва уьмуьрдин хушбахтлувал хуьрай, гьуьрметлу Султанмагъамед Абдуллатифович.

А. АЙДЕМИРОВА.

РИКІЕЛАЙ ТЕФИДАЙ МУСИБАТ

ИЮЛДИН вацран эхирда уьлкведин СМІ- ра пайда хъайи чўру хабарди ам галукъай гьар са кас кьарсурна. ЦАР- да (центральный африканский республикада) документальный фильм сниматиз феи чи журналистар тир Орхан Джемальбан, оператор Кирилл Радченкодин ва режиссер Александр Расторгуеван мейитар жагъана.

30- июлдиз тахминан нянин сятдин ругудаз абур авай машин Сибю шегъредай экъечІзавай рекъе, хатасузвал хуьзвай милли кўуллугъдин сотрудикири акъва-

Ролдихъ галай шофер кьутармиш хъана ва пакад йикъан экуьнахъ вич агакъайла, талукъ кўуллугъриз хабар гана. Адан гафарикай хкатайвал, журналистарал кьилел чалмаяр я н а в а й араб чІалал рахазвай са дестеди гьужумна, уьтквем журналистри женг тухвана, амма кьуватар сад хъанач.

Малум хъайивал, абур ЦАР- диз журналистар яз ваъ, туристар хъиз атанвайди тир. Абурув гвай пул ва багъа техника кьакъудунин фикир аваз гьужумнавайди тир. Мейитар жагъай чкадал я пул, я техника алама-

зарна ва йифен вахтунда и сергьятра хаталувал артух жезвайдан гьакъиндай хабардар авуна. Амма уьтквем журналистри чпин кьилел икьван крар кьведа лагъана гъич фикирни авунвачир. Са кьадар рекъиз фейила Кене ва Клаку лугъудай хуьрерин арада авай сергьятдал журналистар боевикри гьужумна ва кьастар авунин нетижада ж у р н а л и с т а р 105- уьмуьрлух чавай кьакъатна.

чир. Къве касдивай «Известий»- рин пресс-картаяр ва вахт алатнавай журналиствилини са шумуд удостоверенияр жагъана.

Чандиз кьаст авунин нетижада кьенвай чи журналистар Москвадин Хованский, Троекурский ва Булатинский сура кучудна.

РФ- дин Силисдин Комитетди РФ- дин УК- дин 105- статьядай уголовный дело кьарагъарнава.

Зун къван бахтлу кас

ВЕЛИХАНОВ Дарвин 1956- йисуз Азербайджан республикадин Къусар райондин Къилегърин хуьре лезги шаир Къудрат Велиханован хизанда дидиз хъана.

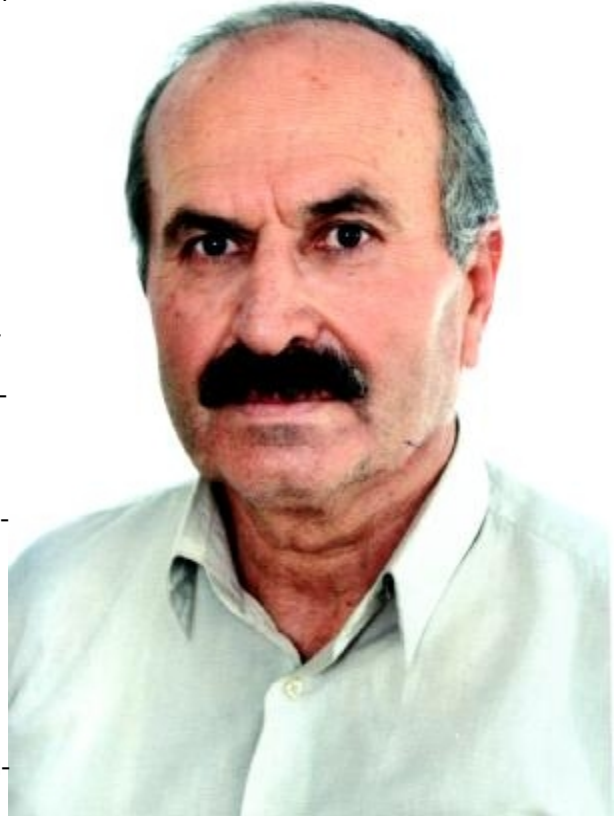
Дарвина риклел хкизва: «Са сеферда чи хуьруьз симинал къугъвадай пагъливанар атайла, зи рикле симинал къугъвадай гевес гъатнай. Са шумуд сеферда симинилай аватиз чанда тІал гъатнайтІани, за гъил къачун тавуна гъа и сенят заз чирнай».

1072-1976- йисара Къуба шегъерда Сельхозтехникумда «Зоотехник» пеше клелна, къилиз акъудна. Са шумуд вацра хуьре зоотехник яз къвалахайдалай къулухъ ам Ватандин вилик аскервили буржи къилиз акъудиз фена.

Аскервили буржи къилиз акъудна хтай Дарвина вичи клелай пешедихъ галаз санал «симинин пагъливан» пешени ийиз хъана. Азербайджанда, Дагъустанда, Юкъван Азиядин вири гъукуматра са шумуд фестивалрин лауреат хъана.

Адаз Аплагъдин патай вичин буба Къудрат Велихановаз хъиз лезги чІалал шиирар хъидай пайни ганвай. Гъавилляй ада вичин бубадин рехъ давамарзава.

Алай вахтунда Дарвина вичиз ери-бине Магъарамдхуьруьн райондин Къуйсунрин хуьре авунва

Дарвин ВЕЛИХАНОВ

НЕВСИНИН АЗАБ

Къарид хинклар авуна заз,
Хинклардал рикІ алайвилляй.
Невс ахъайна са пуд бади,
Бушарна за нян къилляй.

Туьрди артух хъана лугъуз,
Уфт алахъиз амукъна зун.
Ахвар текъвез, югъ жедалди
Месин юкъва амукъна зун.

Садра невс ахъаяй чІавуз,
Икъван хъай чІавуз зи азаб.
ЧІехи невсер авайбурун
Азаб гъикъванд ятІа яраб?

ХЪАЙИТІА ЭГЕР ВИЧИН ЧАНДА

Са кас чида заз чи хуьре,
Аялзамаз етим хъайи.
ЧІехи хъайла хуьруьн къене,
Сад лугъудай итим хъайи.

Гъич садрани вичин бубад,
Чими къужах акун тавур.
Бубад гайи ширин къенфет,
Са сефердан жакъун тавур.

Бязибуру лугъуда бес,
Хъиз ферли буба кланда.
Етимдикай итим жеда,
ХъайтІа эгер вичин чанда.

АВА ЗАЗ

Бубайрилай аманат тир,
Къакъан Шагъ дагълар ава заз.
Гъа дагълариз нефес гузвай
Самурдин шагъвар ава заз.

Са пад Куьре, са пад Къуба,
Садни са клус хъурай зурба,
Етим Эмин, СтІал буба,
Устад шаирар ава заз.

Шагъ дагъларив сад хъиз
къакъан,
Тарих авай дуьньядиз къван

Гъа сифтедлай Лезги макан,
«Къурушар», «Лацар» ава заз.

Дар вахтунда халкъдин умуд,
Генерал хва лезги Магъмуд,
Гъахътинбурун мад са шумуд,
Ватан тир КцІар ава заз.

И дуьньядал гъич санани,
Зун къван бахтлу кас авани?
ЧІалаз муьтлугъ пуд балани,
Риклиз клени яр ава заз.

ФАЗИЛ БУБА

Нисин къилляй месикай,
Къарайнавай къе Фазил.
Хъванай лугъуз накъ пара,
Пис тІазвай адан къил.

Муькуь къвалляй Фазилаз,
Ван къвезавай хтулдин.
Са ванцел гъарайзавай,
Мад са гъвечІи гурцІулди.

авани?

Хъел атана Фазилаз,
Гъарайна, ван хкажна.
Гурцул квализ гъайвиляй,
Хтулдин яб акъажна.

Хъуьрез-хъуьрез лагъана,
Пуд йис хъанвай аялди.
Клусни тахсир алач зал,
Тахсир тамир на залди.

Накъ пиян яз хтайла,
Хабар тушир ваз буба.
Ви пенжекдин жибинда,
Гурцуллни аваз буба.

И кардикай Фазилаз,
Мадни са клус пис хъана.
Мад хъван хъийин тийизни,
Къе дуьм-дуьз цлуд йис хъана.

КІВАЛ КАНА

Хъуьтлун мекъи са юкъуз,
Гъевчи тир са аялди.
Маркуник цлуд кутуна,
Гъилер чимун паталди.

Хъел атана бубадиз,
Аял къуна гатана.
Аял гатай бубадкай,
Дидедиз хъел атана.

Бубад ягъай чкайрал,
Дидеди кап алтадна.
Хъел атана касдикай,
Гъадазни тлуд калтадна.

И кар акур аялдик,
Мадни дамах акатна.
Пакад юкъуз «квал кана»
Лугъуз са ван акъатна.

ЗА ГЪИКИ КХЫН МУЪГЪУЪББАТДИКАЙ ШИИР?

Лагъана заз зи дустуни са сефер
Суал хъуй ваз- Им вуч сир яя шаир?
Пара клелна ви къелемдин цларар за,
Гъалтнач хъи зал муъгъуъббатдикай
шиир?

Шаирди:

За гъики кхын муъгъуъббатдикай
шиир,
Заз зун клани, заз клани руш хъайид я
Муъгъуъббатдин ялаведи вич
кайивилляй
Зи бубади заз клени руш гъайид я.

НУБАТДИН НАГРАДА

И МУКЪВАРА чав мад са шад хабар агакна. Райцентрал алай квенквечи бахчайрикай сад тир «Солнышко» бахча «Дагъустандин виридалай хъсан бахча- 2018» республикадин конкурсдин «Бахчайрин виридалай хъсан сергъят» номинацияда гъалиб хъана.

Конкурс Дагъустандин образованиедин ва илимдин Министерстводи тешкилна кыле тухванвайди тир. Алай йисан апрелдин вацралай июлдин эхирдалди кыле феи конкурс образованиедин ери хкажунихъ, образованиедин организационный тежриба гегеншарунихъ ва школадиз фидалди образование гузвай организационный къешенг къамат тешкилунихъ элкъуьрнавайди тир.

Чкайрал кыле феи муниципальный этапдин гъалибчийри республикадин этапда иштиракна. Республикадин этапда 30 организацияди иштиракна. «Бахчайрин виридалай хъсан сергъят» номинацияда «Солнышко» бахчади вири гъейранарна. Дугъриданни и бахчадин гъаятдиз гъахъай гъар са касдиз элкъвена аялвиллиз хъфиз клан жезва.

Чна, хъанвай агалкъун сифте нубатда и бахчадин заведующий Лейла Сабировнадиз ва ада регъбервал гузвай вири коллективдиз риклин сидкъидай мубаракзава. Къуй куьне гъил-гъилеваз квенквечи жергейрихъ, къакъан дережайрихъ ялзавай гъевес садрани зайиф тахъурай!

А. АЙДЕМИРОВА.

МУКЪАЯТСУЗ ХЪАЙИЛА

Алатай гъафтеда арбе юкъуз, Дагъустанда мад са лап члуретижайрихъ гъайи авария хъана. Авариядин нетижада пуд кас къена, абурукай сад аял я. Къве касдин сагъламвиллиз зарар хъанваз больницадиз агакъарнава.

Къарабудахкент райондин

Ачи-су хуьруьн кылихъ, йифен къуларилай алатайла «ВАЗ 2111» маркадин автомашин ракъун рекъин переездилай элячлдайла зарбдиз къевезвай электровоздихъ галукъна. Нетижата 1984 ва 1985- йисара хъанвай итимни дишегъли ва 2007- йисуз хъанвай аял къена.

АЛАМАТАР, ДЕЛИЛАР, ГЪАКЪИКЪАТАР

ДЕГЪ замандин тарих чирунал машгъулбуруз вуч аллагъ яз малумарнавай Египетдин фараон хъсандиз чида. Къуръанда адан гъакъиндай малумат ганва. И фараондин мейит факт тесстикъарзавай шагъид яз Англиядин машгъур Бритиш музейда хуъзва. Им шуъшедин кланик хуъзвай мумифицироватнавай, чин кланик кваз ярх хъанвай инсандин жендек я. Мягътел жедай карбар ам я хъи, мумифицироватнавай и жендек музейдин гъа и пайина авай маса мумийрилай тафаватлу жезва. Фараондин жендекда бедендин вири органар сифте авай гъалда амазма.

Къенвай инсандин жендек са гъафтедин йикъара харап1 жедайди виридаз чида. Бес и жендек вучиз сифте авай гъалда ама? Пуд агъзур йис алатнава эхир! Мумифицироватнавай жендекарни са къадар вахт алатайла харап1 жез башламишда. Им илимди субутнавай кар я. Бес фараондин жендек амукуунин сир вуч я? и сирчаз пак тир ктабди-Къуръанди ачухзава. Инални Къуръанди вичин зурбавал ва вич Аллагъдин ктаб тирди субутзава.

Къуръандин аялри фараондихъ галаз Муса (Моисей) пайгъамбардин женг инанмиш жедай са ягъда къалурзава.

Муса пайгъамбар чи девирдиз къведалди

1200- йисара яшамш хъана, яни пуд агъзур йис идалай вилик.

Са сеферда фараондиз ахвар аквазва, гуя вичин уълкведа хайи са гадади, члехи хъайила, фараон тахтунай гадарна вич гъадан чкадал ацукъна. И кардикай къурху хъайи фараонди вичин уълкведа хазвай къван гада аялар къин буйругъзава. Амма Муса Аллагъди хуъзва ва гуъгъуънлай ам пайгъамбардин де-

режадиз акъудайдакай хабар хъайила фараон Аллагъдиз мадни акси жезва. Фараонди Мусадиз режъ гун тийиз акурла Аллагъди адаз вичин тлайифани галаз Египетдай экъеч1дай ихтияр гузва. И кардикай хабар хъайи фараонди адан гуъгъуъниз къушун ракъурзава.

Муса пайгъамбар ва адахъ галаз физвай инсанар, Аллагъдин куъмекдалди Яру гуъулуън къерехрив акакъзава. Инал абур клева гъатзава: виликдушман хъиз гуъул, къулужъдушмандин къушун. И четин члавуз Мусадиз Аллагъдин эмирдалди вичин гъиле авай асадив гуъул язава. Гъасятда гуъул къве патал пай жезва. И хъанвай арадай Муса вичин юлдашарни галаз физзава.

И кар акур фараондиз кичле жезва ва кичлевилелай адан мягътелвал гъаф жезва. Амма дакланвални душманвал винел акъалтзава ва Муса феи рекъай тлуз вичин

къушунни галаз фараонни физза. Рекъин са пай феилага Аллагъдин эмирдалди яд агат хъийиззава фараонни галаз къушун батмиш жезва.

Эхъ, дугъриданни Къуръан Аллагъдин ктаб я ва и ктабда гъакъикъат ава. Гъич са аятдин фикирдини къенин йикъалди вичин важибувал квадарнавач. Фараондихъ галаз алакълу вакъиа и кар тесстикъарзавай шагъид я. 3000 йис идалай вилик къиле феи вакъиа Бритиш музейда эцигнавай экспонатдихъ фараондин мейитдихъ галаз алакълу я. Им инсаниятдиз несят хъун патал Аллагъди къалурнавай аламат я.

Музейдин экспонат жагъанвай чкани Аллагъдин аламат тесстикъарзавай са делил я. Гъик1лагъайтла, сагъдиз амай и жендек Яру гуъулуън къерехда Джабалаин лугъудай чкада чилик квай. Англиядин ахтармишунардайбуру гуъулуън къерехдай чилин къувамдикай жкудна жендек чпин Ватандиз хутахна.

И жендекдин яш тайинарун патал ахтармишунардайбурун нетижайри къалурайвал, адан 3000 йис я. Ида а кардин гъакъиндай лугъузза хъи, и инсан Муса пайгъамбардин девирда яшамш хъана.

материал таржума авуна гъазурайди Р. МУРАДАЛИЕВ я.

Виринрай, виридакай

ЖАЗА ГУН ТЕКЛИФНА

УКРАИНАДИН милли хата-сузвили ва оборонадин советдин секретарь Александр Турчинован фикирдалди, Россиядай Украинадиз продуктар гъизвай савдагарар патал уголовный жавабдарвал кардик кутун герек я. «Зи фикирдалди, чал гъужум ийизвай уълкведиз пулдин такъатрин жигъетдай куьмек гунай, кылди къачуртла, Украинадани арадал гъиз жезвай затлар Россиядай маса къачузвайбуруз талукъ яз уголовный жавабдарвални хъун лазим я», - лугъузва Турчинова.

Ада алава хъувурвал, жавабдар гъар са руководитель вичин уълкведин вилик хиянаткарвал тавуна, михъи хъун герек я.

СТИВЕН СИГАЛ КІВАЛАХАЛ КЪАБУЛНА

ТІВАР-ВАН авай актер Стивен Сигал Россиядинни Америкадин гуманитарный алакъайрин месэлайрин рекъяй Россиядин МИД-дин махсус векил яз тайинарнава.

Векилвиле тайина рунин макъсад гележегда къве уълкведин арада гуманитарный хиле, гъа жергедай яз медениятдин, искусстводин алакъаяр вилик тухун я.

Къейдзавайвал, и къуллугъдал ківалахунай Сигалаз пулдин такъатар къведач. С. Сигалахъ 2016- йисан ноябрдилай Россиядин гражданство ава. Россиядин ватандашвили паспорт адав Президент В. Путина вахканай. Актер гъаки Сербиядин, Америкадинни гражданин я.

ПІАПІРУС ТЕРГ ИЙИЗ ТЕЖЕЗВАЙБУР

РОССИЯДА электронный пiапiрусар члугвазвайбурун 80

процентди гъабурухъ галаз сад яз адетдин пiапiрусарни члугвазва. Идакай Россиядин здравоохранениедин министрдин заместитель Олег Салагая ихтилатна. Гъа икi, тембек ишлемишун акъвазарун анжах гъар вад лагъай касдилай алакъзава.

«Чахъ чи профилактикадин медицинадин центрдин делилар ава. Абурап асаслу яз, 80-далайни гзаф процент электронный пiапiрусар ишлемишзавай-бур и жуьредин пiапiрусрин куьмекдалди адетдин пiапiрус члугунин вердишвал инкар ийиз тежезвайбур я», - лагъана ада.

Ада къейд авурвал, къенин юкъуз электронный пiапiрусар инсанар никотиндилай аслу ийизвай чешмедиз элкъевенва. Гзаф къадар инсанри электронный пiапiрусар члугунилай башламишзава, гуьгъуьнлай къве жуьрединбурни санал ва я тахъайтла анжах адетдин пiапiрусар члугунал элячизава. О. Салагаян гафаралди, электронный пiапiрусар иллаки жегилри гзаф ишлемишзава.

Россияда 2017- йисуз 13,1 миллиард пачка пiапiрусар маса гана. ВЦИОМ-дин делилралди, къенин юкъуз чи уълкведин агъалийрин 34 процентди- 50 миллион касди пiапiрус ишлемишзава.

ГЪАБИБНИ КОНОР

ВИРИДА гуьзетзавай бягъс октябрдиз кыле фидайдакай хабар хъанва. UFC-дай дивизиондин чемпион Гъабиб Нурмегъамедов виликрай и титулдин саягъиб, ирландви Конор Макгрегорахъ галаз экъечда. UFC 229-турнир 6- октябрдиз Лас-Вегасда кыле фида. UFC-дин промоушендин президент Дан Уайта и хабар гайидалай къулухъ Гъабиб Нурмегъамедова соцсетра вичин чинра «Рахунар куьтягъ хъана, вилик итияжлу къве варз ква» кхъена.

И къве пагъливандин гзаф гуьзетай бягъс эхирни кыле фи-

дайди чир хъайи гзаф россиянинвири дагъустанви Гъабиб Нурмегъамедован тереф хуьзва.

Къейд ийин, UFC-дай эхиримжи бягъс Гъабиба 7- апрелдиз Эл Яквинтанан винел гъалибвал къачуналадитухвана.

Коноран эхиримжи бягъс 2016- йисан 12- ноябрдиз Эди Альваресахъ галаз тир.

ЦІИЙИ КЪАНУНРАЛДИ

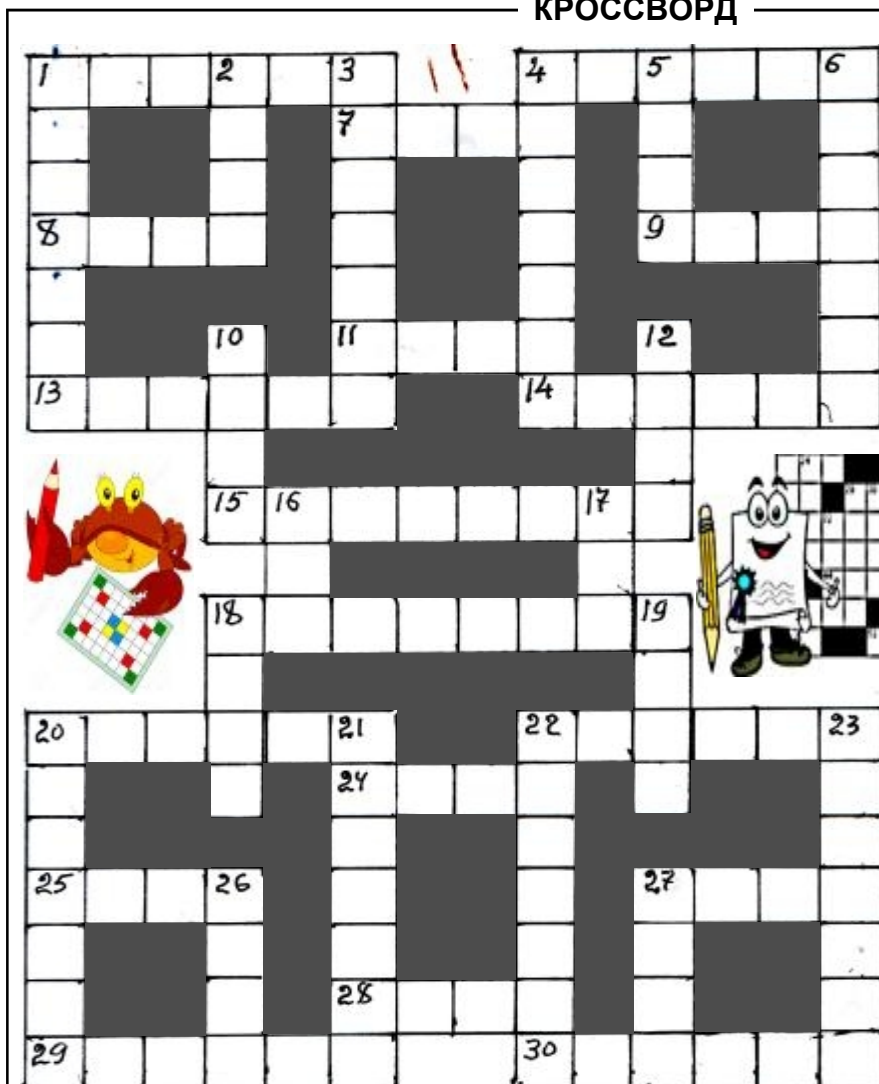
РОССИЯДА пенсионерриз, шоферриз, туристриз ва масабуруз талукъ цийи къанунар къуватда гъатнава. Талукъ тир документар къурулушрин сайтра чапнава.

1- августдилай ківалахзавай пенсионеррин пенсия артухарнава. Пенсийрин фондуни малуматралди, алава хъийидай пулдин къадардин вини кыл 235 манат я. Адан къадар мажибдилай аслу жеда.

19- августдиз хсуси карчийрин компанийриз талукъ дегишвилерни жеда. ИП (индивидуальный предприниматель) арадал гъидайла, налогар гуни муддатдин сифте кыл ва эхир кыл тайинарунин къайдайрал амална кланда. Цийи къанунда налог гуни сифтегъан ва эхиримжи муддат тайинарунин къайдани къалурнава.

20- августдилай уълкведа 37-40 градус къван туьнтвал авай эрежърин ва ички квай маса хъвадай затларин кьиметар дегишарда. Къалурнавай къадардин туьнтвал авай ва 0,5 литр ички авай бутылкадин кура-кура маса гуни кланин кьимет 205 манат жеда. Исътда 36-38 градустдин туьнтвал авайбурун- 201 манат.

КРОССВОРД

уюнсуз къари. 15.Хранвай куьгъне гуьлуьтар ва маса затлар ремонт хъувун. 18.Суд-дувандик квай касдин гъакъиндай вичиз акурвал лугъун. 20.Са нихъ галаз ятлани вердиш хъун, адахъ галаз алакъа хъун. 22.Кар алакъдай, хъсан къилихрин инсан. 24.Кар алай, къилин месэла. 25.Техил алцумунин са уьлчме. 27.Гъяркъуьвлин синоним. 28.Устлар. 29.Клавузар. 30.Сивяй сес акъудунин са къайда.

Тик цларара: 1. Акъажунар (гафаралди). 2.Недай суьрсет. 3.Тербия. 4.Тебрик. 5.Манидин аваз. 6.Медицинада ишлемишдай спиртдин са жуьре. 10.Камалэгъли. 12.Кыл тла хъайила акъалтда. 16.Хашпересрин пайгъамбар. 17.Хуьр. 18.Гъеле парникда амай майвадин 19.Чайгъун авайла гуьлел акъалтда. 20.Эйбежер. 21.Чапхунун. 22.Кар алакъ тавун. 23.Мумкин тир, фикирдиз гъиз жедай. 26.Гъарамзада. 27.Шак алаз, ятла, туштла лугъун.

Дуьз цларара: 1.Зулум, зиллет. 4.Квализ атанвай кас. 7.Са низ ятлани табий кас. 8.Эсиллагъ. 9.Явашдиз. 11.Исятда, гила ваъ... . 13.Даклан хъун, негъ авун. 14.Махарик жедай

ТУЬКИУЬР ХЪВУН

«САМУРДИН СЕС» газетдин 30- нумрадиз «Мад са проект уьмуьрдиз кечирмишзава» тIвар ганвай макъала акъатнавай. А макъалада Магъарамдхуьруьн районда инвестициярин цийи проект уьмуьрдиз акъудзавайдакай ва адаз пулдин такъатар Сулейман Керимова чара ийизвайдакай кхъенвай. Амма макъала газетдиз акъатайдалай къулухъ, чаз чир хъайивал, ана бязи делилар дуьз къалурнавач.

Чна газетда инвестпроектдиз пулдин такъатар чара ийизвайди Сулейман Керимов я лагъана кхъена. Гъакъикъатда лагъайтла, и проектдин официальный инвестор «Сад» КФХ я.

«Сад» КФХ-дин векил Къазиагъмед Букарова гъакъикъатдихъ галаз къан тийизвай иформация раиж авунай гъил къачун тIалабзава.

Къилин редактор
А. А. ИСМАИЛОВ.

Редакциядин адрес:
368780. РД, Магъарамдхуьруьн район, Магъарамдхуьр, Ленинан куьче.

Газет гъафтеда садра акъатзава.

Учредители: Муниципальная районная администрация «Магарамкентский район» и коллектив журналистов редакции районной газеты «Самурдин сес» (Голос Самура).
Адрес: 368780. РД, Магъарамдхуьруьн район, Магъарамдхуьр, Гагаринан куьче, 2.

Газета «Самурдин сес» (Голос Самура) зарегистрирована Региональным управлением Комитета РФ по печати в РД.

Чап ийиз вахкудай вахт - 16.00.
Чапун патал къул чIугуна- 15.00.

Газет ООО «Самур» типографияда гъазурна ва гъана чапна. Типографиядин ва издателдин адрес: 368780. РД, Магъарамдхуьруьн район, Магъарамдхуьр, Ленинан куьче. Лезги чIал.
Индекс 63340. Тираж 1400

Телефонар: редактор- 25-1-37, жавабдар секретарь - 25-1-39, бухгалтер-25-9-69.

Заказ № 31.

6+